

V Praze 3. října 2024

**Oponentský posudek na disertační práci „Postižení pankreatu u infekce COVID-19“
MUDr. Bianky Šovčíkové**

Předložená disertační práce MUDr. Bianky Šovčíkové se věnuje spojitosti akutní pankreatitidy a onemocnění COVID-19. Práce má 79 stran, po nichž následují dvě publikace v impaktovaných časopisech vztahující se k tématu disertační práce, na nichž je dr. Šovčíková první, resp. třetí autorkou. Součástí práce je bohatá obrazová dokumentace sestávající z 26 obrázků a 6 tabulek. Nechybí též výčet čtyř dalších publikací autorky bez přímého vztahu k tématu disertační práce a přehled citované literatury.

Disertační práce je psaná v českém jazyce, má logickou kompozici a na čtenáře působí kompaktním dojmem. Disertační práce obsahuje úvod do studované problematiky, v němž autorka popisuje možnosti vyšetření pankreatu zejména pomocí zobrazovacích metod, následovaný kapitolou týkající se onemocnění COVID-19. Tento literární přehled obsahuje řadu citací vztahujících se ke studované problematice a poskytuje dostatečnou průpravu do řešené problematiky.

Autorka si ve své práci vytyčila dva hlavní cíle. Prvním bylo nalezení spojitosti mezi peripankreatickými změnami diferencovatelnými na CT a infekcí COVID-19. Druhým pak systematická analýza dostupných dat k určení klinických, zobrazovacích a laboratorních charakteristik u pacientů s akutní pankreatitidou a infekcí COVID-19, a to se snahou prokázat, zda léze pankreatu vzniká současně s infekcí COVID-19.

Za hlavní sdělení práce lze považovat prokázání, že prevalence akutní pankreatitidy resp. její typických známek v CT obraze je u pacientů s infekcí COVID-19 signifikantně vyšší ve srovnání s kontrolní skupinou (10 vs. 2 %, hodnoceno 103 pacientů s COVID-19). Druhým hlavním závěrem práce je zjištění, že existuje významná spojitost gastrointestinálních symptomů s infekcí COVID-19 (zejména průjem, nauzea, zvracení, anorexie). Výsledků bylo dosaženo zhodnocením 37 publikací a tyto symptomy se vyskytly u téměř tří čtvrtin pacientů. Je třeba také vyzdvihnout, že prezentované výsledky byly publikovány v roce 2021, tedy velmi záhy po vypuknutí pandemie COVID-19. Nemalou měrou tak mohly přispět již v počátcích tohoto složitého období k rozšíření znalostí o COVID-19 jak mezi lékaři, tak odbornou veřejností.

Z formálního hlediska lze předkládané práci vytknout pouze ojedinělé a převážně nevýznamné nedostatky: uvádění spojek a předložek na koncích řádků (str. 13, 14, nebo 30, 31 ad.), některá drobná opomenutí (str. 34 - uvedení slova „vyšetření“ dvakrát v jedné větě), či nepřesné ukotvení šipky směřující do levého laloku jater namísto peripankreatické kolekce (str. 25, obr. 9b). Za zcela nepodstatnou odchylku lze také považovat uvedení Souhrnu (CZ) a Abstraktu (AJ) již v úvodu práce, nikoli na jejím konci, jak uvádí „Pravidla pro psaní disertační práce“ (<https://www.lf1.cuni.cz/disertacni-prace>). Jejich uvedení v úvodu však poskytuje čtenáři vhled do řešené problematiky a osobně toto nepovažuji za chybný postup. Naopak již v úvodu upozorňuje čtenáře na klíčové výsledky dosažené petentkou.

IV. interní klinika – klinika gastroenterologie a hepatologie

U nemocnice 2, 128 08 Praha 2

Lze tedy shrnout, že se autorka studované problematice věnovala intenzivně a zpracovala ji pečlivě. Paní dr. Šovčíková svými vědeckými výstupy prokázala existenci vztahu mezi onemocněním COVID-19 a rozvojem akutní pankreatitidy. Poukázala na potřebu řádně prováděné diferencíální diagnostiky obtíží pacienta s infekcí COVID-19, kdy ošetřující lékař musí pomýšlet na všechny možné komplikace provázející toto onemocnění.

K práci mám následující otázky:

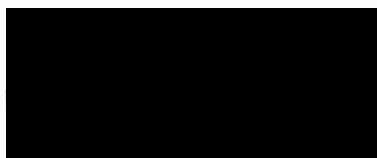
1) Mohla by autorka blíže specifikovat, jak byla v první práci (publikované v *Gastroenterol Res Pract*) vybírána kontrolní skupina? (její složení, věk, indikace CT vyšetření apod.). Šlo o konsekutivní sběr pacientů?

2) Lze v běžné praxi doporučit některá rutinní vyšetření zaměřená na diagnostiku GIT komplikací při infekci COVID-19, např. již při přijetí pacienta do nemocnice? A to i u asymptomatického či oligosymptomatického pacienta. Existují v tomto směru nějaká platná doporučení (např. doporučené postupy)?

3) Jsou známy nějaké rizikové faktory vzniku akutní pankreatitidy při infekci COVID19?

Závěrem lze shrnout, že předložená disertační práce prokazuje předpoklady autorky k samostatné tvořivé vědecké práci a současně **splňuje** všechny požadavky nutné k udělení titulu „Ph.D.“ za jménem, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 3. října 2024

MUDr. Václav Šmíd, Ph.D.